

I den efterfølgende diskussion deltog overlæge, dr. med. Georg K. Stürup og overlæge, dr. med. Aa. Kirkegaard.

Ved mødet den 22. april 1955 indledte chief probation officer *Joseph O'Brien* om »Probation Work«. J. J.

SVENSKA KRIMINALISTFÖRENINGEN

höll årsmöte den 22 april 1955 i Stockholm. De övriga nordiska kriminalistföreningarna representerades av prof. *Alvar Nelson* och universitetslektor *Knud Waaben*, Danmark, docenten *Inkeri Anttila*, Finland, och prof. *Johs. Andenæs*, Norge. Förhandlingsämne var »Rörelsen för socialskydd (défense sociale) — den senaste ideriktningen inom straffrätten« med prof. *Ivar Strahl* som inledare.

Den 23 april var föreningens medlemmar inbjudna att på Stockholms högskola åhöra ett föredrag av *Marc Ancel*, conseiller à la Cour de Cassation, Paris, om grundtankarna hos rörelsen för socialskydd.

Vid årsmötet omvaldes föreningens styrelse. Ordf. är överdirektören *Hardy Göransson* och övriga ledamöter justitierådet *Nils Beckman*, v.ordf., hovrättsassessorn *Carl Holmberg*, sekr. och kassaförvaltare, prof. *Ivar Agge*, borgmästaren *Erik Bendz*, riksåklagaren *Maths Heuman*, chefläkaren *Gustav Jonsson*, advokaten *Hugo Lindberg*, statsåklagaren *Gustaf Persson*, hovrättsassessorn *Sten Rudholm*, fångvårdsdirektören *Gunnar Rudstedt* och prof. *Ivar Strahl*. C. H.

RETTELSE.

Kriminalsjef *Reidar Sveen* har fremsat ønske om, at en passus i hans artikel om Dødsstraffen i NTK 1954, s. 343, linie 8 fra neden må blive rettet, således at den nævnte linie kommer til at lyde:

»antall av 19 mordsaker angikk politi- og fengselsfunksjonærer, drept i løpet av«.

Litteratur.

Charles Péan: The Conquest of Devil's Island. Max Parrish, London. 1953. 188 sider. 10 s. 6 d.

Forfatteren til denne bog fik i 1928 som ung officer i „Frelsens Hær“ den opgave at rejse til Fransk Guyana i Syd-Amerika og se, hvad der kunne udrettes i straffekolonien, *le Bagne*. Når bogens titel fremhæver Djævløen, er det lidt misvisende; le Bagne var først og fremmest nogle områder på fastlandet, og relativt få fanger blev holdt under streng isolation på småøerne ud for kysten. Bogen handler om tilstandene derude, om det meget betydelige forsorgsmæssige arbejde, som blev sat i gang — dels på stedet, dels i Frankrig, hvor „Frelsens Hær“ sørgede for kontakten med de pårørende og senere for modtagelsen af de løsladte, som vendte hjem —, og om bestræbelserne for at afskaffe straffekolonien. Dette sidste mål blev i det væsentlige nået ved en lov

af 1938, og efter krigen blev flere tusinde løsladte sendt hjem, de sidste i 1952. De løsladte var et lige så stort problem som afsonerne. Som de gamle regler var, skulle de dømte efter løsladelsen fra straffe på under 8 års strafarbejde blive i Fransk Guyana i lige så lang tid, som straffen havde varet („le doublage“), og længere straffe efterfulgtes af livsvarigt ophold i kolonien. Meget få vendte hjem, for de, som blev fri af opholdspligten, havde i reglen ikke råd til at bekoste rejsen. Nogle flygtede over grænserne, mange flere døde i det usunde klima og under elendige forhold. Den foreliggende bog giver et fortræffeligt billede af hele dette forældede og inhumane system, som omsider fik så stærk en opinion imod sig, at det lod sig afskaffe efter at have bestået i næsten hundrede år. — Loven af 1938 skulle ikke have virkning for personer, som allerede var ført til kolonien og endnu afsonede. Nu oplyser det franske fængselsvæsens årsberetning for 1953, at man er begyndt at flytte afsonerne hjem; der er kun 50 tilbage.

Knud Waaben.

Sammlung Ausserdeutscher Strafgesetzbücher in deutscher Übersetzung, Nr. 67: Das Türkische Strafgesetzbuch. Walter de Gruyter & Co. Berlin 1955. 141 sider.

I samlingen af straffelove i tysk oversættelse er senest udsendt den tyrkiske straffelov af 1. marts 1926. Oversættelsen er besørget af dr. *Naci Sensoy*, der er privatdocent ved universitetet i Istanbul, og dr. *Osman Tolun*, Konya. En kort indførelse i tyrkisk strafferet er føjet som indledning til oversættelsen.

For den retssammenlignende forskning byder denne lov næppe synderligt af interesse. Den er bygget over den italienske straffelov af 1889 og er således, navnlig i tilregnelighedsbestemmelserne, i klassisk mønster. Begrebet sikkerhedsforholdsregel forekommer ikke i lovteksten.

Loven er siden 1926 blevet ændret adskillige gange, og der bringes i lovudgaven en fortegnelse over ændringslovene. Det kan imidlertid ikke ved læsningen af de enkelte lovparagraffer ses, om teksten gives i den oprindelige eller i den ændrede form.

Stephan Hurwitz.

Dalcke: Strafrecht und Strafverfahren. 36. Auflage bearbeitet von Dr. E. Fuhrmann und Dr. K. Schäfer. — J. Schweitzer Verlag. Berlin 1955. 1707 sider.

I 1879 udkom første udgave af Generalstaatsanwalt Dalcke's kommentar til tyske strafferetlige og straffeprocessretlige love. Nu foreligger i et voluminøst bind den 36. udgave af det bekendte og meget anerkendte værk. Tallet af love og forskrifter, som dækkes af kommentaren, har været stadig stigende. Så at sige alle strafferetlige bestemmelser af praktisk betydning i den gældende vesttyske lovgivning findes nu sam-

let, systematisk opstillet og kommenteret i dette imponerende opslagsværk.

Lovstoffet falder i følgende hovedafdelinger: 1) Den almindelige strafferet; 2) Strafferetlige særlove eller bilove; 3) Den almindelige straffeprocessret; 4) Straffeprocessretlige bilove; 5) Love for de enkelte tyske landsdele.

Indenfor det første store afsnit sondres mellem egentlig »Strafrecht« og »Recht der Ordnungswidrigkeiten«. Denne sondring påbyder sig efter den nye tyske Gesetz über Ordnungswidrigkeiten af 25. marts 1952. Som omtalt af dr. *Franz Marcus* i dette tidsskrift 1954, s. 353 markerer loven om ordensforseelser en adskillelse mellem kriminaldelikter og etisk indifferente lovovertrædelser. Denne teoretisk interessante nydannelse i tysk strafferet er indgående kommenteret i det foreliggende værk. At dømme efter kommentaren til denne lov som stikprøve, står man overfor et arbejde af den største grundighed og af betydelig praktisk værdi.

De strafferetlige bilove er inddelt i første række efter beskyttelsesobjektet: beskyttelse af personen, beskyttelse af den offentlige orden. Derefter følger straffebestemmelser indenfor handelsret, finansret, arbejds- og socialret, skatteret, levnedsmiddelret, trafikret, samt jagt-, naturværns- og fiskeriret.

Et kolossalt stof er med ægte tysk grundighed klassificeret og jævnført med retspraksis og litteratur i Dalcke's håndbog. For enhver, der vil orientere sig om gældende strafferet og kriminalproces i Vesttysklands lovgivning og særlig indenfor speciallovgivningens vildnis, vil værket kunne være til stor nytte.

Stephan Hurwitz.

Le problème de l'état dangereux. Conférences publiées par *Jean Pinatel*. Paris. 1954. 632 sider.

De forelæsninger om farlighedsproblemet, som her er udgivet i en bog på 632 tættrykte sider, er holdt på det internationale kriminologiske selskabs 2. kursus i Paris september-oktober 1953. En sådan udgivelse en bloc indebærer uundgåeligt visse svagheder. De mange gentagelser springer i øjnene; behandlingen af selve emnet fører ofte over i en lidt for bred omtale af tilgrænsende områder, og det er svært at finde frem til de steder, som rummer nye synspunkter eller en særlig klar opstilling af problemerne. Det er næsten uoverkommeligt at læse hele værket, men når man orienterer sig i det, finder man dog meget af interesse, og bogen vil formentlig bevare en væsentlig værdi som håndbog eller kompendium indenfor den kreds af navnlig biologiske, psykologiske og retlige problemer, som titlen angiver. Stoffet er ordnet i grupper svarende til de forskellige fagvidenskabelige områder. Det må tilføjes, at bogen næsten helt igennem repræsenterer franske, italienske og belgiske synspunkter; denne begrænsning præger naturligvis særlig de strafferetlige og kriminalpolitiske afsnit. Skulle man —

lidt tilfældigt — fremhæve noget af indholdet, kan der peges på bidrag af *de Greef, Grispigni, Ancel* (bl. a. en retssammenlignende studie) og *Kinberg* (den eneste repræsentant for de nordiske lande).

Knud Waaben.

Practical Results and Financial Aspects of Adult Probation in Selected Countries. United Nations, Department of Social Affairs, New York, 1954. 112 s. \$ 0.75.

I 1951 udgav De forenede Nationer bogen *Probation and Related Measures*, som rummer et vældigt materiale til oplysning om anvendelsen af betingede domme med vilkår og beslægtede foranstaltninger i en række lande. FN's nye bog om probationssystemet, skrevet af dr. *Max Grünhut* i Oxford i samarbejde med FN's sekretariat, knytter sig til den første og meddeler resultaterne af en nøjere undersøgelse af visse spørgsmål indenfor emnet, dog kun for så vidt angår probation overfor voxne lovovertrædere. Man har indsamlet oplysninger om probationens praktiske resultater og økonomiske aspekter fra en begrænset kreds af lande, hvor denne kriminalpolitiske foranstaltning antages at være særlig veludviklet, bl. a. Danmark, Norge og Sverige. Den største del af bogen er en redegørelse for forholdene i de enkelte lande, og hertil er føjet nogle sammenfattende betragtninger. Konklusionerne er formuleret med forsigtighed. Det fremhæves, at statistiske angivelser vedrørende tilbagefald etc. i de forskellige lande må læses og navnlig sammenlignes med mange forbehold. Dog mener man at kunne konstatere, at den almindelige »success rate« — antallet af tilfælde som forløber tilfredsstillende — ligger mellem 70 og 80 %. Der er ikke i den forbindelse anvendt nogen bestemt definition af »success« og »failure«, men tænker man sig en grænse nogenlunde svarende til straffelovskriminalitet med dom til frihedsstraf eller ny betinget dom, må man dog regne med, at det angivne typiske tal kan give et for gunstigt billede selv indenfor de lande, som her er udvalgt. — I bogen anbefales det stærkt at vælge en *kvalitativ* analyse af enkelttilfælde og typer af sager som grundlag for den internationale diskussion om probationssystemets videre udvikling; der skitseres en inddeling af nogle gerningsmandstyper, som bør sammenlignes i relation til udfaldet af probation.

Fra bogens sammenfattende betragtninger bør endelig fremhæves afsnittet p. 90—98, der rummer en kritisk (og skeptisk) vurdering af den amerikanske »prediction«-metode (beregning af sanktionernes forventede effektivitet i enkelttilfælde på grundlag af masseiagttagelser) som middel til en hensigtsmæssig anvendelse af probation.

Knud Waaben.

W. H. Parker: Daily Training Bulletin of the Los Angeles Police Department. Published by Charles C. Thomas, Springfield, Ill. U.S.A. 1954. 274 s.

Chefen for Los Angeles politi, W. H. Parker, har forestået indsamlingen og ordningen af stoffet til den foreliggende bog, der bygger på erfaringerne fra mange års praktisk politigerning og er tænkt som en lære- og håndbog for den menige politimand i almindelig politikundskab. Formen er instruktiv, stilen kort og klar som i dagsbefalinger eller parolordrer, og stoffet, der er inddelt i 18 kapitler omhandlende forskellige felter af politimandens daglige gerning, indeholder et utal af gode råd og vejledning til løsning af de problemer, der erfaringsmæssigt melder sig. Betjenten får alt at vide, lige fra hvorledes han skal optræde, når han telefonerer — en passant opfordres han, hvis han taler fra en telefonbox med stærk gade-støj, til at holde hånden for telefonens taletragt hellere end for det frie øre, idet taletragten er tilbøjelig til at opfange gadestøjen og lede den til hørerøret, — hvorledes han skal føre sig i retten — lad ikke cigarer og blyanter stikke ud af yderlommen, skilt ikke med klubmærker, og hvis De har en revolver med, så bær den ikke åbenlyst! — til hvorledes han skal forholde sig på et gerningssted for en forbrydelse eller undersøge en trafikulykke med dødelig udgang.

Fremstillingen bygger naturligvis på de specielle amerikanske forhold og anvendelsen af de i Los Angeles gældende love og vedtægter, hvorfor stoffet i sin helhed ikke er anvendeligt på nordiske forhold, men der kan for den interesserede politimand hentes mange værdifulde impulser i bogen, og den giver et livfuldt indblik i baggrunden for amerikansk politis virke og de af dette anvendte metoder.

Den patrouillerende betjent er på ganske anden aktiv vis, end vi kender det her i landet, med i det præventive arbejde: han holder kontakt med alle handlende, butiksindehavere, håndværkere og industridrivende i kvarteret og diskuterer forebyggende foranstaltninger med dem, giver gode råd og skaber derigennem en good-will, som kommer politiet til gode den dag, da det har brug for oplysninger og borgernes medvirken til at opklare en alvorlig forbrydelse. Undertiden er det ganske håndfaste metoder, der tages i brug. For at modvirke tab ved dækningsløse checks anbefales det forretningsindehaveren at have en plakat i nærheden af kassen, hvorpå der står, at han forbeholder sig at forlange legitimation og fingeraftryk på checken af alle, som betaler med checks; hvis forretningsindehaveren desuagtet nærer tvivl om checkens godhed, anbefales det ham at følge kunden ud af forretningen og tage hans bilnummer (Checkbedragere i Los Angeles formodes altid at komme i bil!) Det tilføjes, at købmænd i nogle tilfælde ved at anvende denne metode har reduceret deres tab på dækningsløse checks med indtil 90 %.

I et af kapitlerne omtales reglerne for anholdelse, og der gøres udførligt rede for de forskellige regler, der gælder, hvis det drejer sig om

»felony« eller »misdemeanor«, i hvilket sidste tilfælde politimanden kun kan skride til anholdelse, hvis han personlig har overværet forseelsen, hvorimod den private forurettedes anholdelsesret er videregående, og politimanden har pligt til at modtage den anholdte af den private anholder. Som eksempel på, hvor udviklede reglerne er, kan anføres, at uterligt forhold overfor en person under 21 år er en »misdemeanor« og følgelig anholdelsesgrund for den forurettede eller et øjenvidne, men er genstanden for det uterlige forhold under 14 år, bliver forholdet karakteriseret som »felony«, og i så fald kan politimanden også anholde, selv om han ikke har overværet forbrydelsen.

Der er et interessant kapitel om berusede motorførere. Også her spiller de strenge og formalistiske bevisregler i amerikansk ret ind. Blod- og urinprøve omtales overhovedet ikke — en tvangsmæssig udtagelse af blodprøve ville formentlig opfattes som en utilladelig integritetskrænkelse —, og det understreges, at føreren kun skal underkastes de prøver, han er villig til at gennemgå (de sædvanlige, kendte kliniske prøver). Politimanden instrueres om at beslaglægge eventuelle flasker, fundne i vognen eller på førerens person, lukke dem med klæbestrimler og voks og forsyne vokslukket med aftryk af sin højre tommelfinger; han må derefter sørge for, at flaskerne er til stede, når sagen kommer for i retten. Det oplyses, at 15 % af trafikulykkerne om dagen og 25 % om natten skyldes spirituspåvirkede motorførere.

Bogen er gennemillustreret med tegning under anvendelsen af den fra vittighedsblade og tegneserier kendte teknik med gennemgående figurer: Officer »Sharp« som den dygtige, veltrænede politimand, der i enhver situation gør det rigtige, og patrolman »Apathy«, der personificerer den tåbelige og forfjamskede politimand. Tegningerne, der vel er tænkt som et middel til at indprente den mindre lærenemme politimand bogens regler, er en fornærmelse mod den intelligente læser.

A. Haslund.

English Studies in Criminal Science: Detention in Remand Homes.
 Edited by L. Radzinowicz and J. W. C. Turner. MacMillan
 and Co., Ltd. London 1952. 92 s.

Dette er det syvende bind i serien „English Studies in Criminal Science“ og indeholder resultatet af en kriminologisk undersøgelse af 959 unge lovovertrædere (i alderen 8—16 år), som i henhold til section 54 i Children and Young Persons Act 1933 er blevet dømt til anbringelse i remand homes („ventehjem“) i årene 1945—1948. Undersøgelsen omfatter Birmingham, London, Liverpool og Manchester og repræsenterer knapt halvdelen af samtlige (ialt 2166) tilfælde, hvor remand homes har været anvendt i ovennævnte tidsrum.

Ifølge den citerede bestemmelse anvendes anbringelse („detention“) i remand homes, når en ung lovovertræder er fundet skyldig i en strafbar handling eller på anden måde har gjort sig skyldig til fængselsstraf, og retten skønner, at andre sanktioner ikke er anvendelige eller

passende. Opholdet i et remand home må ikke overstige 1 måned. Remand homes benyttes herudover som gennemgangslejr til approved schools og som iagttagelseshjem, idet der på rettens begæring udfærdiges psykologiske, psykiatriske, sociale eller fysiske undersøgelser.

Over halvdelen af undersøgelsesmaterialet var mellem 11—13 år, og årsagen til anbringelsen var på 3 undtagelser nær udelukkende ejendomsforbrydelser. Tidligere kriminalitet forekom i 75 % af materialet, men kun få havde mere end 2 tidligere forseelser. 40 % var under probation ved anbringelsen i remand home og 70 % var under probation ved udskrivningen. Omkring 30 % havde uheldige bolig- eller familieforhold, og ca. 50 % havde utilfredsstillende skoleerklæringer. Intelligensmæssigt lå halvdelen af materialet under normal intelligens.

Formålet med anbringelsen er overvejende pønalt bestemt: en kortvarig, men mærkbar sanktion overfor den mere hårdkogte ungdom (som — *faute de mieux* — må placeres i disse remand homes). En pædagogisk behandling og optræning kan ikke effektueres her og må om fornødent gennemføres ved anbringelse i en approved school.

Resultatet af opholdet i remand homes anses for gunstigt, såfremt lovovertræderen ikke senere anbringes i en approved school. Undersøgelsen viser imidlertid, at 40 % senere sendes til approved schools eller Borstal-institutioner, og ikke mindre end 58 % bliver senere fundet skyldig i en strafbar handling (i Liverpooledistriktet er recidivet endog oppe på 72 %).

Undersøgelsens konklusion bliver, at anbringelse i remand homes er gavnlige, når lovovertræderen i forvejen er under probation og recidiverer kort tid efter eller ikke retter sig efter dommerens anvisninger, samt for så vidt denne foranstaltning kan forsøges i stedet for og forhindre anbringelse i approved schools.

På den anden side kan man ikke vente resultater, hvor der er tale om sværere belastede lovovertrædere, som befinder sig på grænsen til vanemæssig kriminalitet. Udfra kriminalpolitiske betragtninger er remand homes simpelthen ikke en egnet sanktion overfor denne gruppe, og man vil derfor næppe kunne ændre meget i hjemmenes resultater ved at forsøge deres standard højnet gennem mindre forbedringer.

Efter Criminal Justice Act 1948 vil anvendelsen af remand homes i overensstemmelse hermed indskrænkes, idet denne lov bestemmer, at ingen lovovertræder over 14 år for fremtiden kan sendes til et remand home, såfremt der i den pågældende jurisdiction er oprettet et detention centre (hvor lovovertrædere mellem 14 og 21 år kan tilbageholdes i indtil 3 måneder under streng disciplin).

Jon Johnsen.

The Annals of The American Academy of Political and Social Science: *Murder and the Penalty of Death*. Edited by Thorsten Sellin. Philadelphia, november 1952. 166 s.

Bogen er inspireret af det arbejde, som det amerikanske Law Institute har taget op for at forbedre en moderne straffelov, og søger at tilvejebringe facts om dødsstraffens formål og effektivitet. Emnet er behandlet i 19 mindre artikler af forskellige eksperter.

I tiden 1921—50 er der gennemsnitligt foretaget 135 henrettelser årligt i USA med maximum i 1935 med 199 og minimum i 1950 med kun 82 henrettelser. Selvom kun få stater har afskaffet dødsstraffen, viser en gennemgang af enkeltstaternes lovgivning trods alt, at udviklingen går i retning af indskrænket anvendelse af dødsstraf, indskrænkning af antallet af forbrydelsesarter, som belægges med dødsstraf og indskrænkning af antallet af forbrydelsesarter, hvor dødsstraf er den eneste mulige sanktion.

En almindelig statistik over recidivet blandt prøveløsladte (benådede) livstidsfanger savnes. Der er dog indsamlet et materiale omfattende 197 prøveløsladte livstidsfanger, 129 af disse er stadig på parole, 34 har klaret prøvetiden, 11 har begået nye lovovertrædelser (arten ikke specificeret), 12 har overtrådt vilkårene og 11 er døde.

Jon Johnsen.

NYUDKOMMEN LITTERATUR.

- Adam, Ruth:* Fetch her away. Chapman & Hall, London 1954. 219 s.
- Beretning om Fængselsvæsenet i Danmark 1952—53.* Udgivet af Direktøren for Fængselsvæsenet. J. H. Schultz, Kbhvn. 1955. 47 s.
- Bestemmelser vedrørende Fængselsvæsenet i Danmark 1954.* Udg. af Direktoratet for Fængselsvæsenet. S. L. Møllers Bogtrykkeri. Kbhvn. 1955. 51 s.
- Christiansen, Karl O.:* Landssviger-Kriminaliteten i sociologisk belysning. G. E. C. Gads Forlag, Kbhvn. 1955. 348 s. Med et hefte tabeller.
- Brown, Caroline:* Lost Girls. Victor Gollancz Ltd. 1955. 176 s.
- Dudycha, George J.:* Psychology for Law Enforcement Officers. Charles C. Thomas Publ. Springfield Ill. 1955. 404 s.
- Gallas, Wilhelm:* Zum gegenwärtigen Stand der Lehre vom Verbrechen. Walter de Gruyter & Co., Berlin 1955. 47 s.
- Grønlands Første Kredsdommermøde.* Statsministeriet-Grønlandsdepartementet 1954. 176 s.
- Hentig, Hans v.:* Die Strafe II. Die Modernen Erscheinungsformen. Springer Verlag, Berlin 1955. 415 s.
- Joyce, James Avery:* Justice at Work. Pan Books Ltd. London 1955. 253 s.